

VATANI SEVMENİN 10 HALİ

Kavruk buğday teninde yaylakların güneşini, kışlakların ayazını taşıyan bir yörük çocuğum ben. Her baharda işte şimdiki gibi, büyüklerin dualı ağızlarıyla yola revan olurken, umutlarım kervanlarla taşınır sanki. Yine dalmışken hayallere yaylaların envai çeşit çiçeğini yazmasının kenarında işleyen ve önüm sıra ilerleyen annem bakışlarıyla "Haydi, geride kalma" der.

Bu coğrafyanın kim bilir hangi köşesinde biz böyle yol alırken, daha nicelerini bağrında taşır, nicelerine de yurt olur bu memleket. Kim bilir hangi zamanda, hangi köşede, kimler neler yaşamaktadır? Rüzgârlarında özgürlüğümü, derelerinde çocukluğumun kahkahalarını taşıyan toprağım! Hangi yöne gidersem değişmeyecek sevgin içimde, aldığım nefesin serinliği içimi yenilerken, yeniden "Ya nasip" dedik, düştük yollara.

Sabahın aydınlığı sanki tüm yorgunluklarımı silmek istercesine içeri dolarken kaldırdım başımı. Kuşların semahını izlerken, camdan içeri dolan rüzgâr çalışma masamın üzerindeki kâğıt yığınlarına serinliğini taşıdı. Akşam haberlerini izlerken gözleri gururla dolan babamı gördükten sonra delice bir hızla çalışmaya başladım.

Elbette ki beni teşvik eden, ödül sahibinin coğrafyamızdan birisi, bizim buraların çocuğu olmasıydı. Şöyle diyordu konuşmasında: "Başarılı olmak, Nobel almak değildir. Başarılı olmak; ailenize, memleketinize, vatanınıza ve insanlığa hizmet etmek demektir." Öyleyse, neden bir kalsındı bu ödül, kürsüde anılan isimlerimiz neden 10'lar 100'ler olmasındı? Adı destanlarla anılan bir kahraman mı kalmalı yoksa "Vatana millete faydalı olasin" dualarının kabulü için gayret mi göstermeli? Vatani sevmek söz konusu olunca mangalda kül bırakmamak yapılacak en gösterişli eylem olurdu. O zaman şimdi yapılması gereken bu yolda gayret sarf etmekte.

Her gün, elimde dosyalarla "Vatanını en çok seven, görevini en iyi yapandır." yazısının olduğu koridordan geçerim. Ta ki o gün, vazifelerimizi layığı ile ifa etmeye çabalarırken, en küçük hakkı muhafaza ile memur olduğumuz masalarda çalışmanın yükü omuzlarıma bir kat daha bindi. Sabah yolunda görevi başında ölen bir memurun haberini dinlediğimden beri, eski yeni böyle birçok vatan evladının anısı mı canlanmıştı? Vatani sevmeye iman etmek, o vatanın analarının sabah dualarıyla evlerinden uğurladıkları evlatlarını da sevmekti demek. Öylesine sevmek ki onlar için canını verebilmek.

Paralimpik olimpiyatlarında dünya rekorunu kıran sporcumuzun haberini dinlerken, bizim oralarda bebek bekleyen annelere edilen dualara eklenen "ayıpsız amansız" temennisi aklıma gelmişti. Bizim coğrafyadan bir Havva kızıysa bu ödülü kazanan ve Yaradan'ın bahsettiklerine vatanına hizmet etmeyi ekleyerek dünya arenasında bayrağımızı gönderen çektiren yine oysa asıl ayıp, çalışmadan üretmeden oturduğu yerden eksik bulanlarındı. Asıl eksik, yaptığı işte vatan=kendini adama bilincini kalplerinde duymayanlarındı.

Minnet ne güzel kelimedir. Mesela, bindir emekle güzden toprağa atılan tohumların yeşermesi için beklenen yağmurların yeryüzüne düşmesiyle çocuk gibi sevinen çiftçinin yüzünde görünür. Harmanda alın terini silerken, evine girecek helal lokmanın şükrü için başını kaldırdığında atalarından kalma toprakların hakkını vermesi ve aylarca sabırla çalışarak üretmesinin karşılığı avucunda biriken duasıdır. Doymaya başka yer bilmez, bu vatan toprağı geçmişlerini ebediyete kimselere muhtaç etmeden nasıl uğurladıysa, geleceğini de öyle karşılayacaktır. Böylece bedeni doyurmaya yeten memleketim toprağının bereketi, gönlü de besleyecektir.

Nihayet, aylardır devam eden çalışmaların meyvesini bugün aldık. Bizim meslekte titizlik, kılı kırk yarmak ve sabrın anlamları sonuna kadar yaşanır. Gerçek anlamıyla iğneyle kazdığımız kuyulardan çıkardığımız tarihe şahit oluruz. Zamanında Kommagene Krallığı'na doğan, Truva sokaklarını aydınlatan aynı güneşin altında saklı hazineleriyle keşfedilmeyi bekleyen güzel

toprağım. Yalnızca üstünde yetişenlerle değil, altında barındıklarıyla da asırlardır hem bedenimizi hem ruhumuzu doyurmaktasın.

O vakit, bir lahza durup üstünde anılarımızı barındırarak bize kucak açan bu toprakları dinlemek gerek.

“Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın

Bir vatan kalbinin attığı yerdir.”

İnanılır ki bu sesler, kalbinde vatan sevgisi yüreğinde minnet duygusu taşıyanların duyabileceği türdendir. Öyle bahşedilmiş olsa gerek. Bunu hissetmeye kalp gözü dedikleri o duyu açık değilse babaannelerin dediği gibi, “Köre yüzünü, sağıra sözünü süslemez” ve al yüzünü göstermez bayrağım.

Bir yanımız buğday başakları, bir yanımız ayçiçeği tarlaları saatlerdir yol alıyoruz. Onlar yüzlerini güneşe dönmüş ben onlara; öyle akıyor zaman. Kulaklarımızda çalmaya yeni başlayan bir türkü. Bu kez yolun uzunluğuna katık olan sözler değil, kaval sesi. Güya dilsiz. Öyle bir konuşuyor ki, dinleyenleri yöresinden ve zamanından alıp ardı sıra sürüklüyor.

Karakoyun türküsüne ilham olmuş sevdalığı uzunca anlatmak niyetinde değilim. Birçok yöre bu hikâyeyi çoktan sahiplenmiş, bizim buralardan diye. Asıl demek istediğim; aşına, işine aşkını ulayanların, yaşadıkları onca zorluğa rağmen topraklarını bırakmamaları. İşte bir türkü duyunca Anadolu ile eşleşen hissiyatımız, coğrafyamıza duyulan has muhabbettir. Tüm bunları, gözünüzü kapatıp kulağınızda en sevdiğiniz türkü, doğuşundan batışına bir günün seyyahı olunca anlıyorsunuz. Ve içinizdeki memleket sevdası kulaklarınızdan vücudunuzu besleyen tüm damarlara yayılıyor.

Gelgelelim bu toprakların âlemlerde seyyah eden evlatlarına. İlim denilince Avrupa’ya dair isimlerin zikredildiği şu zamanların, enerjilerini vatanları için harcayan gençleri bahsettiklerimiz. Uluğ Beylerin, Ali Kuşçuların nesilleri. Onlar, taş medreselerde başlayan gök bilimini, adeta sırtlarına vurdukları teleskoplarla Kapadokya’dan, Saklıkent’e, Uludağ’dan Kilistra’ya götüren; bununla yetinmeyip geceyi gündüzü israf etmeden semanın her zerresini halefleriyle paylaşanlardır. Onlara sorulduğunda “Gök kubbeden yer secdeye” akan zamanın kıymetini öğrenirsiniz. Devraldıkları mirasın üzerine yenilerini ekleyerek ilerleme ceht ve gayretleri bu topraklara duydukları vefa değil de nedir?

Bilmem kaç zamandır memleketimden uzaktayım. Özlemimin boyutunu kendimi gurbet türküleri dinlerken bulunca anladım. Ya da buralarda yetişen leylaklar da bizim oralar kokuyordu. Sahi memleketimin en çok neyini özlemiştim? Yemekleri olduğu kesin. Okunurken başımı göğe kaldırdığımda üzerime sağanaklarca inen ezan sesini, köydeki evin aşığısından cüssesine rağmen çağılıtlar çıkararak akan ırmağın sesini, kuzeyden güneyine inildiğinde değişen iklimini...

Radyoda “Kalbin neredeyse evin orasıdır” çalarken anladım: Yurdumuz daimi evimiz olarak kalıyor. İlk bağımız annemizle başlıyor, ailemizle gelişmeye başlıyor. Sonra yurdumuza düğümleniyoruz ve ilk zincir oluyor. Ömrümüz boyunca gezdiğimiz her yerleilmekler artarak devam ediyor. Değişmeyen tek şey ise “Neredensin?” sorusuna verdiğimiz cevap kalıyor.

Sizlere, farklı diyarlardan nice insanın gözünden ve halinden, vatanı sevmek nasıldır onu anlattık. Diğerkâm olmak, uğruna serden geçecek denli sevmek, en hasbi duygularla noksanları doldurmak, bereketine ve tarihine hayran olmak, nağmelerine vurulmak, ilmiyle yaşamak ve bir çiçek rayıhasında özlemine hissetmek kavramlarını kimler nasıl yaşıyor gördük.

Bu sevgiyi kendi mülâhazalarımızla anlatmak yetersiz kalacaktı. Bu topraklar üzerinde yüzyıllardır vatan uğruna yazılmış böyle nicelerini okuduk. Bazılarını büyüklerden dinledik, derslerde işledik. En nihayetinde, sahip olduğumuz değerler arasında en yukarıda tuttuk.

Tek yürek olduğumuz birçok anımızda gözümüzdeki yaş oldu bu sevgi. Sırtımızda taşıdığımız bayraklar altında omuz omuza yürüdüğümüz zamanlarda kardeşlik oldu. Yeter ki okusunlar diye memleket çocuklarını yetiştiren koca yüreklerin alın terin oldu. Zor zamanlarda el ele veren, gözüne uyku girmeyenlerin Yaradan'a yakarışları oldu. Bunca şey varken bir kelimeye sığdırılmazdı vatan sevgisi. Yukarıda okuduğunuz 10 hal, çok boyutlu bir kavramın sadece birkaç yönüydü. Nicelerini yaşamak, yaşatmak, hissetmek ve korumak temennimizi, duyduğu vatan sevgisiyle göçmüş, bu toprakların bağına kök salmış olanları anarak noktalıyoruz.